

PAR LATVIJAS ZIŅOJUMU PAR ANO ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU ĪSTENOŠANU

1: Novērsta nabadzība: tiek veicināti ilgtermiņa uzkrājumi, veicinot izpratni par to lomu pensijas vecumā (pensiju 3.līmenis), finanšu sektors aktīvi piedalās mājokļa pieejamības veicināšanā (līdzdalība valsts atbalsta programmās), t.sk. reģionos, kā arī iesaistās COVID-19 atbalsta pasākumu īstenošanā (t.sk., moratoriji, kredītblīvdienas).

4: Kvalitatīva izglītība: finanšu sektors piedalās dažādās finanšu pratības iniciatīvās. Latvijā ir izveidots Finanšu pratības indekss, kam par pamatu ir Latvijas iedzīvotāju finanšu pratības aptauja, kas tiek veikta reizi trīs gados, iekļaujoties OECD/INFE starptautiskajā pētījumā. Šajā indeksā tiek novērtēta dažādu iedzīvotāju grupu finanšu pratība un dažādi tās aspekti. Papildu informāciju skatīt pie 10.mērķa!

7: Pieejama un atjaunojama enerģija: tiek piešķirts finansējums ieguldījumiem pārejā uz atjaunīgo enerģiju un energoefektivitātes uzlabošanai, tāpat tiek piedāvāti specializēti produkti ar vienkāršotākām prasībām šo mērķu īstenošanai.

8: Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme: tiek finansēta uzņēmējdarbība, piesaistot starptautisko finanšu institūciju produktus (COSME, EASI), kā arī veicināta digitālā iekļaušana.

9: Ražošana, inovācijas un infrastruktūra: tiek piešķirts finansējums ieguldījumiem uzņēmumu infrastruktūrā un ražošanas attīstībā; kā arī radīta infrastruktūra, kas sekmē inovāciju veicināšanu (hakatoni, akceleratori), un attīstīti digitālo banku produkti.

10: Samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē: tiek nodrošināta finansējuma un banku pakalpojumu pieejamība reģionos; finanšu sektors aktīvi piedalās dažādu valsts atbalsta programmu ieviešanā, t.sk.sekmējot pieeju izglītībai studiju un studējošo kredītu veidā.

Ir izstrādāta Latvijas iedzīvotāju finanšu pratības stratēģija 2021.-2027. gadam (Stratēģija), kurā izvirzīti trīs mērķi: 1) uz ilgtspējību vērsta finanšu pratības kultūra un kompetenču pilnveide; 2) atbilstošas finanšu vides kvalitātes nodrošināšana; 3) finanšu pratības stratēģiskās plānošanas ietekmes palielināšana, sasaistot to ar valsts stratēģiskās plānošanas dokumentiem, plašāk un efektīvāk iesaistot ieinteresētās puses.

Stratēģijā noteiktas prioritārās mērķa grupas, kurās ir primāri uzlabojamas zināšanas, attieksmes un rīcība savu personisko finanšu jautājumos, nodrošinot šo mērķa grupu finansiālu drošību un ilgtspēju. Kā prioritārās noteiktas sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas – bezdarbnieki un darba meklētāji, personas ar garīga rakstura vai funkcionāliem traucējumiem un ģimenes, kurās ir šādas personas, ģimenes, kurās vecākiem ir nepietiekamas prasmes savu bērnu aprūpes jautājumos, jaunieši, kuri sāk patstāvīgu dzīvi pēc ārpusģimenes pakalpojuma (institūcijā) saņemšanas, iedzīvotāji ar neiegūtu pamata vai vidējo izglītību, personas ieslodzījuma vietās, vecāka gadagājuma iedzīvotāji (ar ierobežotām atbalsta iespējām ģimenē), iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem (personas, uz kurām ir attiecināms trūcīgas vai maznodrošinātas māsaimniecības statuss).

Lai īstenotu Stratēģijā noteikto, darbam Stratēģijas īstenošanas darba grupā kā eksperti līdz šim piesaistīti nevalstiskā sektora organizācijas, kuras pārstāv personas ar garīga rakstura vai funkcionāliem traucējumiem. Nevalstiskā sektora pārstāvji informējuši finanšu sektora pārstāvjus par grūtībām, kuras traucē vai liedz izmantot finanšu pakalpojumus cilvēkiem ar garīga rakstura vai funkcionāliem traucējumiem.

Notiek nevalstiskā, valsts un privātā sektora sadarbība, lai uzlabotu iedzīvotāju finanšu pratību, tai skaitā vecinātu, ka iedzīvotāji spēj nodrošināt savas vecumdienas, novērstu finanšu krāpnieku uzbrukumus

un to, ka iedzīvotāji paši izmanto finanšu sistēmu ļaunprātīgi, veicinātu iedzīvotāju finanšu plānošanu un to finansiālo noturību, uzlabotu to prasmi lietot finanšu tehnoloģijas, nodrošinātos pret dažādiem finansiāliem riskiem utt. Lai to īstenotu, sadarbības partneri īsteno tādas aktivitātes kā ikgadējā Finanšu pratības nedēļa, Pensionēšanās nedēļa, kā arī citi sadarbības projekti.

11: Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas: tiek piešķirts finansējums mājokļu (daudzdzīvokļu un privātmāju) fonda renovācijas sekmēšanai, kā arī mājokļu energoefektivitātes remontam.

13: Rīcība klimata jomā: tiek piešķirts zaļais līzings, zaļie kredīti, ieviesti ilgtspējīgas attīstības standarti pensiju plānos, īstenotas zaļo obligāciju emisijas. Tāpat tiek sniegtas regulāras konsultācijas uzņēmumiem un nozaru asociācijām par ilgtspējas jautājumiem un regulējumu, kā arī, piemēram, Swedbank ir izstrādājusi rokasgrāmatu uzņēmējiem "Soli pa solim ilgtspējas virzienā"¹.

16: Miers, taisnīgums, laba pārvaldība: Latvija ir izveidojusi stipru un noturīgu finanšu noziegumu novēršanas sistēmu, tādējādi stiprinot starptautisko cīņu pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma un proliferācijas finansēšanu. Pēdējos gados veiktas būtiskas pārmaiņas kā finanšu sektorā, tā citās atbildīgajās jomās un tiesībsardzības mehānismos. Rezultātā radīta sistēma, kuras ietvaros gan tiek novērsta noziedznieku piekļuve finanšu līdzekļiem, tos apturot, iesaldējot un pēcāk confiscējot, gan nodrošināta efektīva starptautisko sankciju ievērošana, tādējādi stiprinot mieru pasaulē.

¹ <https://biznesam.swedbank.lv/upload/content/soli-pa-solim-rokasgramata-uznemejiem.pdf>